

หน้าที่ของคำซ้ำในภาษาไทย

คำซ้ำที่นำมาศึกษาในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ คือคำซ้ำที่ประกอบด้วยคำหลักและคำสร้อย คำหลักเป็นคำที่มีความหมายสมบูรณ์และมีหน้าที่ตามหลักไวยากรณ์ ส่วนคำสร้อยเป็นคำที่ไม่มีความหมายสมบูรณ์แต่มีหน้าที่ทางไวยากรณ์ เมื่อคำสร้อยปรากฏกับคำหลักในประโยคใดประโยคหนึ่ง หน้าที่ทางไวยากรณ์ของคำหลักคำนั้นอาจจะคงเดิมหรือเปลี่ยนแปลงก็ได้

ในบทนี้ จะศึกษาหน้าที่ของคำหลักและคำซ้ำที่เกิดจากคำหลักนั้น ๆ ว่าเหมือนกันหรือต่างกันไปอย่างไร การกำหนดหน้าที่ของคำนั้นได้ใช้วิธีกำหนดตามตำแหน่งของคำที่ปรากฏในประโยคเป็นสำคัญ หน้าที่คำในภาษาไทยใช้แบบกรอบประโยคทดสอบของนางวิจิตร ภาณุพงศ์¹

คำซ้ำในภาษาไทย แบ่งตามหน้าที่ที่ต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1. คำนาม
2. คำกริยา
3. คำกริยาคุณศัพท์
4. คำกริยาวิเศษณ์

คำซ้ำประเภทคำกริยา คำกริยาคุณศัพท์ และคำกริยาวิเศษณ์ อาจประสมกับคำว่า การ ความ และ เครื่อง แล้วทำหน้าที่เป็นคำนาม ได้อีกด้วย ตัวอย่างเช่น

---

¹Vichin Panupong, Inter-Sentence Relations in Modern Conversational Thai, (Bangkok : Siam Society, 1970)

การ

1. คำกริยา

วันนี้ญาติมาเยี่ยมเขามาถึงบ้าน

2. คำนาม

การเยี่ยมเขามาบ่อยครั้งเกินไป มักทำให้แพทย์รำคาญใจ

ความ

1. คำกริยาคุณศัพท์

บ้านคุณยายทองดีสะอาดสะอาดกว่าบ้านคุณยายละมอมนะ

2. คำวิเศษณ์

เขาเดินอย่างระมัดระวังบนสะพานไม้ไผ่

3. คำนาม

ความสะอาดสะอาดในการรักษาห้องน้ำและความระมัดระวังในเรื่องการข้ามถนนเป็นเรื่องที่ควรสอนให้แก่เด็ก ๆ ด้วย

เครื่อง

1. คำกริยา

เขาประดับประดาบ้านเสียส่วยที่เกี่ยวข้อง

2. คำนาม

เครื่องประดับประดาบ้านทุกชิ้นของเขาสั่งตรงมาจากฝรั่งเศสทั้งสิ้น

ในบทนี้ คำว่าภาษาไทยทั้งหมดที่เก็บรวบรวมไว้ จะถูกแบ่งออกตามหน้าที่ที่ปรากฏ เป็น 2 พวกใหญ่ ๆ คือ พวกที่ทำหน้าที่อย่างเดียวกับคำหลักของคำหน้านั้น ๆ และพวกที่ทำหน้าที่แตกต่างจากคำหลัก คำซ้ำที่มีหลายหน้าที่และคำหลักที่มีหลายหน้าที่จะนำมาพิจารณาทีละ

หน้าที่ คำเหล่านี้จึงจะปรากฏมากกว่าหนึ่งครั้งตามลักษณะหน้าที่นั้น ๆ ทั้งนี้จะได้มีเชิงอรรถ อธิบายให้ทราบอย่างชัดเจนด้วย

11.1 คำซ้ำและคำหลักทำหน้าที่อย่างเดียวกัน

11.1.1 คำซ้ำและคำหลักที่ปรากฏในประโยคเดียวกันได้โดยไม่เปลี่ยนหน้าที่และความหมาย มี 4 หมวด คือ หมวดคำนาม หมวดคำกริยา หมวดคำกริยาคุณศัพท์ และหมวดคำกริยาวิเศษณ์

11.1.1.1 คำนาม

คำซ้ำและคำหลักที่ทำหน้าที่เป็นคำนามได้เหมือนกันในภาษาไทย เท่าที่รวบรวมได้มี 8 คู่ ในประโยคตัวอย่างซึ่งแสดงตำแหน่งที่คำซ้ำและคำหลักเกิดต่อไปนี้จะเขียนคำซ้ำและคำหลักไว้ด้วยกัน มีเครื่องหมายวงเล็บใส่ไว้ หมายความว่า ในประโยคดังกล่าวจะเลือกใช้คำหลักหรือเลือกใช้คำซ้ำคำใดคำหนึ่งก็จะได้ความเท่ากัน

30². ขโมยขโจร³

ตรอกนี้มีขโมย (ขโมยขโจร) มาก

105. ทองทอง

เขาใส่ทอง (ทองทอง)เต็มตัว

146 ผาผอน

ผา (ผาผอน) ให้เรียบรอยมือจะ

157. พวกพอง

เสื่อหาญนี้มีพวก (พวกพอง) มากจังนะ

²หมายเลขหน้าคำซ้ำ หมายถึงหมายเลขข้างเรียงตามลำดับพยัญชนะของคำซ้ำในภาคผนวก ก.

³คูหมายเลขเดียวกันขอ 11.2.1

166. พันฟาง
พัน (พันฟาง) ฉันทักหมดแล้ว
175. มือไม้
เชอถนอมมือ (มือไม้) ของเชอควยกรีมบ่ารุงฉิว
213. สติสัจ
สติ (สติสัจ) เขาไมคี่หอรอก
230. หัวห
หัว (หัวห) ของเชอจะท่ามทรงอะไรก็ได้

11.1.1.2 คำกริยา

คำซ้ำและคำหลักที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาได้เหมือนกันในภาษาไทยเท่าที่รวบรวมไว้มี 129 คู่ และทำหน้าที่เป็นคำกริยาช่วย 1 คู่ ในประโยคตัวอย่างซึ่งแสดงตำแหน่งที่คำซ้ำและคำหลักปรากฏต่อไปนี้ จะเขียนคำซ้ำและคำหลักไว้ด้วยกัน มีเครื่องหมายวงเล็บใส่ไว้ หมายความว่า ในประโยคดังกล่าวจะเลือกใช้คำหลักหรือเลือกใช้คำใดคำหนึ่งก็จะไคความเทวกัน

1. กระจัดกระจาย
เศษแกวกระจาย (กระจัดกระจาย) เต็มพื้นห้อง
3. กระฉอกกระแฉก
ดูวึกระฉอก (กระฉอกกระแฉก) ออกมาหมดแล้ว แงงในหม้อนะ
4. กระฉิบกระชาบ⁴
เชากระฉิบ (กระฉิบกระชาบ) บอกความลับฉัน

⁴ดูหมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.4

5. กระชับกระชิบ⁵
 เขากกระชิบ (กระชับกระชิบ) กันในห้องประชุม
6. กระเซ็นกระชาน
 เมื่อน้ำตกลงมาจากที่สูงกระเซ็น (กระเซ็นกระชาน) ไปด้วย
8. กระเช้ากระชี่⁶
 ฉันทกระเช้า (กระเช้ากระชี่) จนเขารำคาญ
10. กระดิกกระเคี้ยว
 เขายังกระดิก (กระดิกกระเคี้ยว) ตัวได้
11. กระดุกกระดิก
 ใจเหมือนหมายเลข 10
13. กระทบบกระท้ง
 คนอยู่ด้วยกันก็ต้องมีกระทบบ (กระทบบกระท้ง) กันบ้าง
14. กระทบบกระเทียบ⁷
 เขากกระทบบ (กระทบบกระเทียบ) ฉันทอยู่เสมอ
15. กระแทกกระถัน⁸
 อายทำกระแทก (กระแทกกระถัน) ของใสนั้น

---

⁵ หมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.4

⁶ หมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.4

⁷ หมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.4

⁸ หมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.4

18. กระแอมกระไอ
เขากระแอม (กระแอมกระไอ) ก่อนพุกสุนทรพจน์
20. กลัดกลุ้ม
ฉันกลุ้ม (กลัดกลุ้ม) ใจเรื่องงานไม่เสร็จทันเวลา
21. กลั่นแกล้ง
อย่าแกล้ง (กลั่นแกล้ง) เขาเลย เขาทำเพราะไม่ตั้งใจ
22. เกลื่อนกลาด
กระต๊ากเกลื่อน (เกลื่อนกลาด) เต็มสนาม
23. กล่าวกราย
อย่ากราย (กล่าวกราย) มาแถวนี้บ่อยนัก ตำรวจจะเห็น
25. กะโหลกกะเผลก⁹
แม่ขาเขาจะเจ็บเขาก็กังกะเผลก (กะโหลกกะเผลก) ไปทำงาน
26. กำซับก้ำชา
เธอกำซั๊บ (กำซั๊บกำชา) เขาให้ทำตามที่อาจารย์สั่งนะ
27. เกรอะกรัง¹⁰
ขำยังกรัง (เกรอะกรัง) ที่กนหม้อ
34. ขวยเขิน
ณัฐราเขิน (ขวยเขิน) เมื่อถูกคนจ้อง
35. ขอค้คอน
เขาคอน (ขอค้คอน) ฉันไม่หยุกไม่หยอน

⁹ดูหมายเลขเดียวกันขอ 11.2.7

¹⁰ดูหมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.4

37. คคเคี้ยว
พวยเรือตี ๆ นะจะ เพราะคลองคค (คคเคี้ยว) มาก
38. ครบครัน
ออกเดินทางเถอะเพราะเขาเตรียมของครบ (ครบครัน) แล้ว
39. ครันคร้าม
นันคร้าม (ครันคร้าม) ทาทางอาจารย์คนนั้นจึง
42. คลองแคว 11
เด็กคนนี้คลอง (คลองแคว) จริง ๆ ท่างานเก่งหาตัวจับยาก
43. คล้ายคลึง
คล้าย (คล้ายคลึง) ว่าจะจำได้แต่อย่าเอาแน่นะ
44. คล้ายคลึง 12
ดูกเชอหน้าตาคล้าย (คล้ายคลึง) กันจึง
46. คลุมคลั่ง
พอเขาคลั่ง (คลุมคลั่ง) ซึ้นมาเขาตองนอนกลั่งกับคิน
47. คึกคัก 13
พอเหลาถึงปาก ทาทางเขาคึก (คึกคัก) ผิดจากเดิม
49. เคลิบเคลิ้ม
นันเคลิม (เคลิบเคลิ้ม) ไปกับเสียงเพลงที่เขาร้อง

¹¹ หมายเหตุเดียวกันขอ 11.1.1.4

¹² หมายเหตุเดียวกันขอ 11.1.1.3

¹³ หมายเหตุเดียวกันขอ 11.2.4

52. งงงวย¹⁴
 ฉิ่งง (งงงวย) อยู่ตั้งนานกว่าจะ निकออก
53. งวงงวน
 ทำทางเด็ก ๆ ยังงวง (งวงงวน) อยู่เลย
54. เงอะงะ¹⁵
 ออย่าเงอะ (เงอะงะ) ซึ่จะรีบ ๆ ทำเข้าเคียวไม่ทันเพล
55. เงียบเขียบ¹⁶
 ที่เงียบ (เงียบเขียบ) มาก
58. จวนเจียน
 เขาจวน (จวนเจียน) จะถึงหลักชัยแล้ว พอคือสุดเท่าตัวเอง
60. เจอเจอ^{๑๖}
 เชออย่าเจอ (เจอเจอ) ไปในห้องนะ เคียวถูกดู

¹⁴ คู่มือหมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.4

¹⁵ คู่มือหมายเลขเดียวกันขอ 11.2.6

¹⁶ คู่มือหมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.4

64. เฉยเมย¹⁷
 เขาเฉย (เฉยเมย) เมื่อนั้นพูดด้วย
66. ชมชมมอย¹⁸
 นาวิชมมอย (ชมชมมอย) ตาให้อรุณอย่างจงใจ
71. ชักไซ้
 เขาชัก (ชักไซ้) ฉันทนอ่อนใจ
77. คิ่นคาน
 ของนี้คิ่น (คิ่นคาน) ไปในทองตลาด
80. ดูคอมดูกาย
 อย่านิ่งดูกาย (ดูคอมดูกาย) รีบ ๆ ทำเข้า
81. โค้งคัง
 ชื่อเสียงเขาคัง (โค้งคัง) ราวกับพลู เขายังไม่รู้จักเขาคังหรือ
82. ตกแตง
 เขอควรรแตง (ตกแตง) บ้านโห่งคางมนะ
83. ตบแตง
 ไซ้เหมือนหมายเลข 82
84. ตรมตรอม
 เขาตรอม (ตรมตรอม) ใจจนดูผอม

---

¹⁷ หมายเหตุเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.4

¹⁸ หมายเหตุเลขเดียวกันข้อ 11.2.5 และ 11.2.7

87. ตะกรุมตะกราม¹⁹
 อยาตะกราม (ตะกรุมตะกราม) ไปเลยขนมมีอีกแยะ
88. ตะเกียกตะกาย
 ฉันทองตะกาย (ตะเกียกตะกาย) ขึ้นไปให้ได้
89. ตะบิตตะบอย
 ตะบอย (ตะบิตตะบอย) ทำอยู่ได้เร็ว ๆ เข้าเถิดน้า
90. ตักเตื่อน
 แม่เตื่อน (ตักเตื่อน) ฉันทอยู่เสมอให้เป็นคนมีเมตตาต่อผู้อื่น
93. ตื่นตุม
 เชออย่าตื่น (ตื่นตุม) เรื่องไฟชอตเลย
94. ตื่นเต้น
 ไซ้เหมือนกับหมายเลข 93
96. เทรีคเตร²⁰
 อยาเตร (เทรีคเตร) ไปไกลนะถ้าไคยินเสียงฉันท้องรีบกลับมา
97. ไทรตรอง
 ฉันทรอง (ไทรตรอง) เรื่องภาษีที่คืนแล้วเราควรออกเงินให้เขาณะ

---

¹⁹ดูหมายเลขเดียวกันข้อ 11.2.6

²⁰ดูหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.4

99. ถมถึก
ของนี้^๑ถม (ถมถึก) ไปอย่าหวงเลย
100. ถลากไถล
เด็กคนนี้ไถล (ถลากไถล) เก่งเวลาใช้ให้ทำงาน
101. ถลี้ถล่ำ
เขออย่าถล่ำ (ถลี้ถล่ำ) ลงไปในบอดะไมรูว่าต้นหรือลิก
102. เถลไถล
ใช้เหมือนกับหมายเลข 100
104. ทกแทน
เขาแทน (ทกแทน) พระคุณ คุณลุงที่ได้เกื้อหนุนเขา
106. ทอดทิ้ง
ยายแก่ช่ายกฉวยแขกชอร่องไม้ใหญ่ถ่วงสาวทิ้ง (ทอดทิ้ง)แก
107. ทอแท้
เขออย่าทอ (ทอแท้) กอนงานจะเสร็จละ
110. ทักทาย
ท่านคณบดีทัก (ทักทาย) เขออย่างคุณเคย
115. นึมนวด^{๒๑}
ขนมนึมนึม (นึมนนวด) คินะ
118. บนบาน
เขอจะไปบน (บนบาน) อะไรพระแก้ว

---

^{๒๑} ดูหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.3

123. ปกปิด
เรื่องนี้เธอจะต้องปิด (ปกปิด) ใจให้มิดชิด
124. ปนเป
ผสมเกลือกกับน้ำตาลปน (ปนเป) กันไปในสามใบเขียว
125. ประคัมประคอง
เขาประคอง (ประคัมประคอง) คนเจ็บขึ้นรถ
126. ประจบประแจง
ลูกชอบประจบ (ประจบประแจง) ฉันทันเสียจนอกรักแกไม่ได้
127. ประศดประศัน ²²
อย่าประศด (ประศดประศัน) ฉันทันเลยนะ
128. ประคัมประคทา
เขาประคัม (ประคัมประคทา) บ้านเสียสวยเขียว
131. ประสมประเส
แก้วตาประสม (ประสมประเส) เงินที่ละเล็กละน้อยจนเดี๋ยวนี้เธอมีเงิน
อยู่ในแบงก์หลายหมื่นบาท
132. ประสึประสา
เรื่องนี้เขาไม่ประสา (ประสึประสา) หรอกอภัยให้เขาเถิด
134. ปลาบปล้ม
ฉันทันปล้ม (ปลาบปล้ม) ใจจริง ๆ ที่เห็นลูกศิษย์มาหา

---

²² หมายเหตุเลขเดียวกันขอ 11.1.1.4

137. ปะปน
อย่าเอาจันไปปน (ปะปน) กับเผือกนะ
138. ปะเหลาะปะเหละ
อย่าไปปะเหลาะ (ปะเหลาะปะเหละ) เอาอะไรจากน้อง
139. เปรยปราย
อย่าพูดเปรย (เปรยปราย) ไปนะ
141. โปรดปราน ²³
ท่านอาจารย์โปรด (โปรดปราน) เขมามากกว่าเด็กคนอื่น
142. โปรยปราย
เครื่องบินโปรด (โปรดปราย) ข้าวตอกคอกไม้เมื่อวันเฉลิม ฯ
143. ผอนผั้น
เขาผอน (ผอนผั้น) เวลาให้สุชาติ
144. ผัดเพี้ยน
เขาผัด (ผัดเพี้ยน) เรื่องงานชิ้นนั้น
148. ผิดแยก
ตั้งแต่เขากลับจากญี่ปุ่นท่าทางเขาผิด (ผิดแยก) ไปนะ
153. พร่าวแพรว
งานคืนนี้พร่าว (พร่าวแพรว) ไปด้วยแสงไฟ

---

²³ หมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.3

154. ปลอมแพลม ²⁴
 คนสวนตัดหญ้าไม่เสมออย่างแพลม (ปลอมแพลม) อยู่เลย
158. พะเนาพะนอ
 ฉันทเกรงว่าเชอจะพะนอ (พะเนาพะนอ) ลูกจนแกเอาแต่ใจตัวเองนะจ๊ะ
159. พะยุพยุง
 พยุง (พะยุพยุง) คุณตาให้คีนะลูกเดี้ยวจะก้าวพลาด
160. พะวัักพะวง
 อยาพะวง (พะวัักพะวง) ถึงเขาเลยใจเป็นกังวลเปล่า ๆ
161. พากเพียร
 เขาเพียร (พากเพียร) ทำงานเพื่อจะให้ป็นงานชิ้นเอก
162. พืมพำ ²⁵
 ดุงคนนี้ทาทางแกไม่ปกติ แกพืม (พืมพำ) ทั้งวัน
163. เพลิดเพลิน ²⁶
 เขาเพลิน (เพลิดเพลิน) กับทัศนียภาพสองข้างทาง
164. เพอเจอ
 เวลาไม่สบายมากเขามักเพอ (เพอเจอ)

---

²⁴ คู่มือหมายเลขเดียวกันขอ 11.2.4

²⁵ คู่มือหมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.4

²⁶ คู่มือหมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.4

171. มอมแมม ²⁷
 หนามอม (มอมแมม) เหมือนลูกหมาตักน้ำ
172. มัวชั่ว ²⁸
 อากามัว (มัวชั่ว) จัง
176. ยอกยอน
 เขายอน (ยอกยอน) ฉันทวยคำพูด
177. ยักยอก
 เขาถูกไล่ออกเพราะเขายัก (ยักยอก) เงินค่าเบี้ยเลี้ยงไว้
179. ยักเยียด
 เขายัก (ยักเยียด) ของใต้มือนั้นก่อนที่จะจากกัน
180. ยินยอม
 เขายอม (ยินยอม) ทำตามสัญญาแล้ว
181. ยืมแยม
 สุภาพสตรีคนนั้นยืม (ยืมแยม) ตอนรับแขกทุกคน
183. ยุงยั้ง
 ไซ้เหมือนกับหมายเลข 184
184. ยุงเหยิง ²⁹
 คายยุง (ยุงเหยิง)

²⁷ คู่มือหมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.3

²⁸ คู่มือหมายเลขเดียวกันขอ 11.2.4

²⁹ คู่มือหมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.4 และ 11.2.4

185. ยุบยั๊³⁰
 หนอนยุบ (ยุบยั๊) เลขในไท
186. ยุยง
 ผู้ก่อการรายยุ (ยุยง) ให้รววนกระคางกระคอง
188. เียนยอ
 เชายย (เียนยอ) ฉั
189. เี่ยมเียน
 วันนี้เยมาเี่ยม (เี่ยมเียน) เขาถึงบ้าน
191. โยกย้าย
 ก่อนที่เขาจะเป็นผู้วาราชการจังหวัด เขาตองยาย (โยกย้าย) ไปอยู่
 ตามจังหวัดที่กันคาร
194. รกร่าง
 ส่วนขางบานฉันร่าง (รกร่าง) มาตั้งแตลุงขมตาย
195. รบเร้า
 หลานสาวฉันรบ (รบเร้า) แมให้ชื่อทุกตาไชลาน
196. ระมัดระวัง³¹
 ระวัง (ระมัดระวัง) ตัวให้คัษณะข้ามถน

---

³⁰ คู่มือหมายเลขเดียวกันข้อ 11.2.6

³¹ คู่มือหมายเลขเดียวกันข้อ 11.2.6

198. ระแวกระวัง
ไซ้เหมือนกับหมายเลข 196
199. ลูกเลี้ยว
ทางเข้าสวนบ้านฉิ้นเลี้ยว (ลูกเลี้ยว) ไปตามคลอง
204. ลำบากลำบน ³²
คูน้ำบาก (ลำบากลำบน) ไหมถ้าจะให้ไปส่งฉิ้น
205. ลูกลี้ลูกลน ³³
อย่าลูกลน (ลูกลี้ลูกลน) ไปเลยไม้ทกรดไฟพรอก
206. เลอะเทอะ ³⁴
เลอะ (เลอะเทอะ) หมกแล้วหยุดที่
207. เล่าโลม ³⁵
เขาโลม(เล่าโลม) กันควยสายตาในที่สาธารณะ
210. วิ่งเวียน
ฉิ้นเวียน (วิ่งเวียน) ตรีษะเวลาเห็นคนมาก ๆ

---

³² คูหมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.4

³³ คูหมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.4

³⁴ คูหมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.4

³⁵ คูหมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.4

211. วุ่นวาย³⁶
 เช้าวันนี้เช่วุ่น (วุ่นวาย) จัง
214. สลับไสล³⁷
 เขาสลับ (สลับไสล) ไปตั้งสามชั่วโมงเพราะถูกรถชน
215. สลักเสลา
 เขาสลัก (สลักเสลา) ฝักทองเป็นรูปปราสาท
216. สะกิดสะเกา
 เด็กกลุ่มนั้นสะกิด (สะกิดสะเกา) กันใหญ่ผู้หญิงผมสีบลอนด์
217. สะกิดสะคัง³⁸
 แม่คาคนนี้สะคัง (สะกิดสะคัง) จริง ๆ เคี้ยวโคนอันพาลลวนลามหอรอก
218. สะเคັคสะเคา
 หนังสือเรื่องนี้สะเคັค (สะเคັคสะเคา) ไปเลยไปถูเกาะ
- 218.1 สนุกสนาน³⁹
 เขาสนุก (สนุกสนาน) มากในงานวันเกิดเธอ
224. หุรูปหุ⁴⁰
 แสงหุ (หุรูปหุ) ลงแล้ว คอย ๆ คลานตามฉิ่งมานะ

---

³⁶ คู่มือหมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.4

³⁷ คู่มือหมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.4

³⁸ คู่มือหมายเลขเดียวกันขอ 11.2.4 และ 11.2.6

³⁹ คู่มือหมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.3 และ 11.1.1.4

⁴⁰ คู่มือหมายเลขเดียวกันขอ 11.2.4

225. ทรุ ⁴¹
 เขาทรุ (ทรุ) จิง
227. หวงแหน
 ไคร ๆ ก็หวง (หวงแหน) ของที่คนรัก
228. หฺวุกหวิก
 ฉันหวิก (หฺวุกหวิก) ชนเขา
229. ทักโหม ⁴²
 เขาโหม (ทักโหม) ทำงานอย่างตามรุ่งหามค้ำ
231. เหินคเหินเอย ⁴³
 ฉันเหินเอย (เหินคเหินเอย) จริง ๆ
232. เหินยวเอนอะ ⁴⁴
 ตัวฉันเหินยว (เหินยวเอนอะ)
236. เหินหาง ⁴⁵
 เข้าหาง (เหินหาง) บ้านไปนาน
243. เอร์คอรอย ⁴⁶
 กับชาวอรอย (เอร์คอรอย) มาก

⁴¹ ดูหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.3 และ 11.1.1.4

⁴² ดูหมายเลขเดียวกันข้อ 11.2.6

⁴³ ดูหมายเลขเดียวกันข้อ 11.2.6

⁴⁴ ดูหมายเลขเดียวกันข้อ 11.2.4

⁴⁵ คำหลัก "หาง" นี้ ทำหน้าที่เป็นบุรพทได้อีกหน้าที่หนึ่ง ตัวอย่างเช่น
 เรือแล่นอยู่หางวัด

⁴⁶ ดูหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.4

11.1.1.3 คำกริยาคุณศัพท์

คำซ้ำและคำหลักที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาคุณศัพท์ได้เหมือนกัน ในภาษาไทยเท่าที่รวบรวมไว้มี 26 คู่ ในประโยคตัวอย่างจึงแสดงตำแหน่งที่คำซ้ำและคำหลักเกิด ต่อไปนี้จะเขียนทั้งคำหลักและคำซ้ำไว้ด้วยกัน โดยใช้เครื่องหมายวงเล็บใส่ไว้ เพื่อแสดงว่าในประโยคดังกล่าว จะเลือกใช้คำซ้ำหรือคำหลักคำหนึ่งคำใดก็ได้ความเท่ากัน

40. คร่ำ เกรอะ ⁴⁷
มีดเล่มนี้คร่ำ (คร่ำเกรอะ) กว่าเล่มนั้น
44. คล้าย คลึง ⁴⁸
เขามีหน้าตาคล้าย (คล้ายคลึง) กัน
68. ซอก ซ้ำ
ใช้เหมือนกับหมายเลข 70
69. ซ้ำ ซ้ำ ⁴⁹
ไม่มีใครอยากเป็นคนซ้ำ (ซ้ำซ้ำ) หรอก
70. ซ้ำ ซอก
ผลไม้ในซอกซ้ำ (ซ้ำซอก) หก

---

⁴⁷ หมายเลขเดียวกันข้อ 11.2.7

⁴⁸ หมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2

⁴⁹ หมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.4

73. ซุกข
เด็กผู้หญิงไม่คอยชน (ซุกข) เท่าเด็กผู้ชาย
95. เต็นเตอ
ผู้หญิงคนนั้นนั่งกระโปรงสั้นเตอ (เต็นเตอ)
103. เกลือกถลน
อย่าทำตาถลน (เกลือกถลน) หรือกเด็ก
109. ทะเล้งทะเล้ง ⁵⁰
เด็กคนนี้กริยามารยาททะเล้ง (ทะเล้งทะเล้ง)
115. นึมนวล ⁵¹
ชนมปุ้ยฝ่ายนึม (นึมนวล) กว่าชนมฝรั่งนะ
119. บอบบาง ⁵²
เด็กคนนี้ดูบาง (บอบบาง) ไปนะ เมื่อก่อนอ้วนกว่านี้
120. บางเบา
ใช้เหมือนกับหมายเลข 119
122. นูดเบี้ยว
ชั้นอดุมิเนียนไบน์เบี้ยว (นูดเบี้ยว) กว่าไบโน้น

---

⁵⁰ หมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.4

⁵¹ หมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2

⁵² หมายเลขเดียวกันข้อ 11.2.4

141. โปรคปรวน ⁵³
เขาเป็นคนโปรค (โปรคปรวน) ของเธอ
147. ผ่ายผอม
ตอนเรียนหนังสือเขาผอม (ผ่ายผอม) กว่าฉันอีก
149. ผูกดวง
ตั้งแต่มารูปร่างกรุงเทพ ฯ ก็รนวนผัวดวง (ผูกดวง) ขึ้น
168. เฟอะฟะ
เด็กคนนี้ปล่อยให้แผลเน่าเฟอะ (เฟอะฟะ) นากลัว
171. มอมแมม ⁵⁴
เขาแต่งเนื้อแต่งตัวมอม (มอมแมม) จัง
173. มากมาย ⁵⁵
ตอนกลับบ้าน เขามีของมาก (มากมาย) กว่าเธอเยอะแยะ
187. เยอหยิ่ง
ลูกสาวรัฐมนตรีคนนั้นหยิ่ง (เยอหยิ่ง) จังนะ
203. ละลิมละลิ่ว ⁵⁶
เขาสูงละลิม (ละลิมละลิ่ว) อย่างนี้ เราต้องปีนขึ้นไปให้ถึงยอดเขี้ยวรี

---

⁵³ ดูหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2

⁵⁴ ดูหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2

⁵⁵ ดูหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.4

⁵⁶ ดูหมายเลขเดียวกันข้อ 11.2.7

208. ว่องไว 57
เด็กคนนี้ว่องไว (ว่องไว) จริง
- 213.1 สนุกสนาน 58
ที่งานกาชาดมีเกมส์สนุก (สนุกสนาน) เยอะแยะจัง
220. สะอาดสะอาด
ท่านคุณยายทองดีสะอาด (สะอาดสะอาด) กวาวานคุณยายละมอมนะ
225. ทรูหรา 59
เขาแต่งตัวทรู (ทรูหรา) เชียว
239. อ้วนท้วน
ตอนอยู่โรงเรียน เขาอ้วน (อ้วนท้วน) กว่าคนอื่น
11.1.1.4 คำกริยาวิเศษณ์

ในภาษาไทย คำซ้ำและคำหลักที่ทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์ได้เหมือนกัน เท่าที่รวบรวมได้มี 43 คู่ ในประโยคตัวอย่างซึ่งแสดงตำแหน่งที่คำซ้ำและคำหลักเกิด ต่อไปนี้จะเขียนคำซ้ำและคำหลักไว้ด้วยกัน โดยใช้เครื่องหมายวงเล็บใส่ไว้ เพื่อแสดงว่า ในประโยคดังกล่าว จะเลือกใช้คำหลักหรือคำซ้ำคำหนึ่งคำใดก็ได้ความเท่ากัน

57 คู่มือเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.4

58 คู่มือเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2 และข้อ 11.1.1.4

59 คู่มือเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2 และ 11.1.1.4

2. กระเจ็ดกระเจิง ⁶⁰
ควายวังกระเจิง (กระเจ็ดกระเจิง) ไปในทุ่งนา
4. กระวีบกระชวย ⁶¹
เขาพูดกระวีบ (กระวีบกระชวย)
5. กระชุกกระวีบ ⁶²
ทำไมเขาต้องพูดกระวีบ (กระชุกกระวีบ) ควย
8. กระเข่ากระซี่ ⁶³
เขาชอบกระเข่า (กระเข่ากระซี่)
14. กระหมกระเทียบ ⁶⁴
เขาพูดกระหม (กระหมกระเทียบ) เกง
15. กระแทกกระทัน ⁶⁵
เขาพูดกระแทก (กระแทกกระทัน) ใหนะวี

---

⁶⁰ หมายเหตุเลขเดียวกันขอ 11.2.3

⁶¹ หมายเหตุเลขเดียวกันขอ 11.1.1.2

⁶² หมายเหตุเลขเดียวกันขอ 11.1.1.2

⁶³ หมายเหตุเลขเดียวกันขอ 11.1.1.2

⁶⁴ หมายเหตุเลขเดียวกันขอ 11.1.1.2

⁶⁵ หมายเหตุเลขเดียวกันขอ 11.1.1.2

27. เกรอะกรัง 66
 ชาวทิดกรัง (เกรอะกรัง) เขี้ยวที่กันหม้อ
42. คลองแคว 67
 เขาเดินใดกลอง (คลองแคว) แล้ว
52. งงวย 68
 เขายั้งง (งงวย) เพราะไม่คิดว่าจะมีใครมารับเขาที่สถานี
55. เจียบเตียบ 69
 เขาทำงานเจียบ (เจียบเตียบ) อยู่ในห้อง
64. เจยเมย 70
 หลังจากสอบแล้วเขาทำเจย (เจยเมย) กับจีน
69. ชั่วช้า 71
อย่าทำชั่ว (ชั่วช้า) เช่นนี้

---

66 คู่มือหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2

67 คู่มือหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2

68 คู่มือหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2

69 คู่มือหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2

70 คู่มือหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2

71 คู่มือหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.3

72. ข้าชาก ⁷²
 คนพูดข้า (ข้าชาก) คุยด้วยไม่สนุกเลย
74. ตั้งเคิม
 เคิม (ตั้งเคิม) ที่เคียว แจกกันใบนี้อยู่ในห้องพระ
76. ตีกคีน
 ผู้ชกชกตีก (ตีกคีน) เสมอ
79. คุดัน ⁷³
 เขาทำคู้ (คุดัน) ไปอย่างนั้นเอง
96. เตร็ดเตร ⁷⁴
 ออย่าเดินเตร (เตร็ดเตร) ไปไหนนะ
98. ถนัดถนี้ ⁷⁵
 ถนัดเห็นถนัด (ถนัดถนี้) ที่เคียว
109. ทะเล้งทะเล้ง ⁷⁶
 เขาทำทะเล้ง (ทะเล้งทะเล้ง) จนน่าเกลียด

---

72 หมายเหตุเลขเดียวกันขอ 11.2.6

73 หมายเหตุเลขเดียวกันขอ 11.1.3.1, 11.2.3 และ 11.2.7

74 หมายเหตุเลขเดียวกันขอ 11.1.1.2

75 หมายเหตุเลขเดียวกันขอ 11.2.6

76 หมายเหตุเลขเดียวกันขอ 11.1.1.3

113. มนาน
เขาอยู่มนาน (มนาน) มาแล้ว
116. แนนอน ⁷⁷
เธอชื่อแนน (แนนอน) รึ
127. ประชดประชัน ⁷⁸
เขาประชดประชัน (ประชดประชัน) ตลอดเวลาที่เห็นเธอ
152. พรวคพรวค ⁷⁹
อย่าพรวคพรวค (พรวคพรวค) เข้าไปในห้องนะ
156. พลุกพล่าน
คนพลุกพล่าน (พลุกพล่าน)
162. พื้พำ ⁸⁰
คาพื้พำ (พื้พำ) พอพื้พำ เรื่อง
163. เพลิกเพลิน ⁸¹
ฉันเพลิกเพลิน (เพลิกเพลิน) ไปเพลิกเพลิน

---

⁷⁷ คู่มือหมายเลขเดียวกันขอ 11.1.3.1

⁷⁸ คู่มือหมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.2

⁷⁹ คู่มือหมายเลขเดียวกันขอ 11.2.6

⁸⁰ คู่มือหมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.2

⁸¹ คู่มือหมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.2

170. ม้วนทวน ⁸²
 พอลูกชมจันทนาอายุม้วน (ม้วนทวน) เลย
173. มากมาย ⁸³
 เขาทานมาก (มากมาย) จนฉันทกใจ
183. ยุงยั้ง
 ไซ้เหมือนกับหมายเลข 184
184. ยุงเหยียง ⁸⁴
 เขาทำยุง (ยุงเหยียง) อีกแล้ว
204. ลำบากลำบาก ⁸⁵
 ทางนี้ไม่ลำบาก (ลำบากลำบาก)
205. ลูกลูกลน ⁸⁶
 เด็กหนุ่มคนนั้นทำลูกลน (ลูกลูกลน) จนสารวัตรทหารขอค้นหีบของเขา

---

⁸² คู่มือหมายเลขเดียวกันข้อ 11.2.6

⁸³ คู่มือหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.3

⁸⁴ คู่มือหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2 และ 11.2.4

⁸⁵ คู่มือหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2

⁸⁶ คู่มือหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2

206. เลอะเทอะ⁸⁷
เขาทำเลอะ (เลอะเทอะ)
207. เล่าโลม⁸⁸
ในต่างประเทศ เขานั่งโลม (เล่าโลม) กันในสวนสาธารณะ
208. ว่องไว⁸⁹
เขาทำกับข้าวไว (ว่องไว) มาก
211. วุ่นวาย⁹⁰
เข้าวันนี้ลูกหนูทำวุ่น (วุ่นวาย) อีกแล้ว
214. สลับไสล⁹¹
เขานอนสลับ (สลับไสล) ไปหลายชั่วโมง
- 218.1 สนุกสนาน⁹²
เขาเล่นสนุก (สนุกสนาน) อยู่กับเด็ก ๆ ช่างบ้าน

---

⁸⁷ คู่มือฯ เลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2

⁸⁸ คู่มือฯ เลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2

⁸⁹ คู่มือฯ เลขเดียวกันข้อ 11.1.1.3

⁹⁰ คู่มือฯ เลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2

⁹¹ คู่มือฯ เลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2

⁹² คู่มือฯ เลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2 และ 11.1.1.3

221. สับปลีสับปลี
 พูกสับปลี (สับปลีสับปลี) จะให้แล้วก็ไม่ให้
225. ทรุทร⁹³
 เขาทำทรุ (ทรุทร) ขับรถคันใหม่กินลม
238. แหงแก⁺
 สุนัขนอนกายแหง (แหงแก) อยู่กลางถนน
243. เอรีคอรอย⁹⁴
 เขากินอย่างเอรีค (เอรีคอรอย)
244. แอ้วแหว
 เขานอนแหว (แอ้วแหว) อยู่บนเตียง

11.1.2 คำซ้ำและคำหลักปรากฏในประโยคเดียวกันได้โดยไม่เปลี่ยนหน้าที่แต่
 เปลี่ยนความหมาย

11.1.2.1 คำนาม

คำซ้ำและคำหลักซึ่งทำหน้าที่เป็นคำนามได้เหมือนกันแต่มีความหมายไม่เหมือนกันที่เดียว เท่าที่รวบรวมไว้ได้มี 7 คู่ ในรายการคำที่จัดเสนอไว้ข้างล่างนี้ จะมีประโยคตัวอย่างที่คำซ้ำและคำหลักปรากฏรูปคำละ 2 ประโยค ประโยคแรกมีคำซ้ำ ประโยคหลังมีคำหลัก

⁹³ดูหมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.2 และ 11.1.1.3

⁹⁴ดูหมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.2

36. แขนแขน

โคลนเปื้อนแขนแขนฉันทมหคแล้ว

แขน

โคลนเปื้อนแขนฉันทมหค

112. ทุกหนทุกแห่ง

ฉันทชอบไปทุกหนทุกแห่งที่มีโบราณวัตถุ

ทุกแห่ง

ฉันทชอบไปทุกแห่งที่มีโบราณวัตถุ

117. บทบาท

ละครการกุศลเรื่องนี้เธอมีบทบาทมากนะ

บท

ละครการกุศลเรื่องนี้เธอมีบทบาทมากนะ

169. มุนษยมนา

มีมุนษยมนามากจริง

มุนษย

มีมุนษยมากจริง

201. ลวดลาย

ลวดลายที่บานประตูพระอุโบสถหลังใหม่งามจับใจ

ลาย

ลายที่บานประตูพระอุโบสถหลังใหม่งามจับใจ

209. วัดวา

ในกรุงเทพฯ ๗ มีวัดวามากเหลือเกิน

วัด

ในกรุงเทพฯ ๗ มีวัดมากเหลือเกิน

223. หยูกยาไปหยิบหยูกยามา

ยา

ไปหยิบยามา

11.1.2.2 คำกริยา

คำซ้ำและคำหลักซึ่งทำหน้าที่เป็นคำกริยาได้เหมือนกันแต่มีความหมายไม่เหมือนกันที่เดียว เท่าที่รวบรวมไว้ได้มี 8 คู่ ในประโยคตัวอย่างซึ่งแสดงตำแหน่งที่คำซ้ำและคำหลักปรากฏ ต่อไปนี้จะเขียนรูปคำละ 2 ประโยค ประโยคแรกมีคำซ้ำ ประโยคหลังมีคำหลัก

59. จัดแจงมาจัดแจงจัดทำเสียก่อนที่คุณผู้หญิงจะสั่ง

จัด

มาจัดทำเสียก่อนที่คุณผู้หญิงจะสั่ง63. จนเนี่ยว⁹⁵ผู้ใหญ่จนเนี่ยวเวลาเด็กทำเสียงดัง

จน

ผู้ใหญ่จนเวลาเด็กทำเสียงดัง91. ติเตียนฉันไม่ชอบติเตียนคนจนกว่าจะรู้เหตุผลเสียก่อน

ติ

ฉันไม่ชอบติคนจนกว่าจะรู้เหตุผลเสียก่อน121. บุกมันแคงบุกมันไปหาลุงถึงกลางสวน

บุก

แคงบุกไปหาลุงถึงกลางสวน

---

⁹⁵ดูหมายเลขเดียวกันข้อ 11.2.4

138. ปะเหลาะปะเหละ
 ออย่าไปปะเหลาะปะเหละนอง
 ปะเหลาะ
 ออย่าไปปะเหลาะนอง

140. แปดเปื้อน
 เชอทำฉั้นแปดเปื้อนไปหมคทั้งตัว
 เปื้อน
 เชอทำฉั้นเปื้อนไปหมคทั้งตัว

190. แยกแยะ
 เขาแยกแยะขอความเป็นทอน ๆ
 แยก
 เขาแยกขอความเป็นทอน ๆ

234. เหลือเพื่อ
 งานวันนี้อาหารเหลือเพื่อ
 เหลือ
 งานวันนี้อาหารเหลือ

11.1.2.3 คำกริยาคุณศัพท์

คำซ้ำและคำหลักซึ่งทำหน้าที่เป็นคำกริยาคุณศัพท์ได้เหมือนกัน แต่มีความหมายไม่เหมือนกันทีเดียว เท่าที่รวบรวมไว้ได้มี 3 คู่ ในรายการคำที่จัดเสนอไว้ข้างล่างนี้ จะมีประโยคตัวอย่างที่คำซ้ำและคำหลักปรากฏรูปคำละ 2 ประโยค ประโยคแรกมีคำซ้ำ ประโยคหลังมีคำหลัก

62. ฉำฉะ
 ทางนี้ฉำฉะกว่าทางนั้นอีกออย่าเดินไปเลย

และ

ทางนี้แฉะกว่าทางนั้นอีกอย่าเดินไปเลย

65. แฉะแฉะ

ไซ้เหมือนกับหมายเลข 62

75. คืบคืบ

เขาเย็บกระทงเสี้ยคืบคืบเขี้ยว

คืบ

เขาเย็บกระทงเสี้ยคืบคืบเขี้ยว

11.1.3 คำซ้ำและคำหลักไม่ปรากฏในประโยคเดียวกัน

11.1.3.1 คำกริยา

คำซ้ำและคำหลักทำหน้าที่เป็นคำกริยาเหมือนกันแต่มักจะปรากฏคนละประโยค ประโยคแรกมีคำซ้ำ ประโยคหลังมีคำหลัก คำซ้ำและคำหลักเท่าที่รวบรวมได้มี 28 คู่

9. กระต้างกระเคื่อง 96

นักโทษชายในเรือนจำกระต้างกระเคื่องกับผู้คุม

กระต้าง

น้ำกระต้างจั่ง

17. กระอັกรอ่วน

เขากระอັกรอ่วนใจเมื่อนูคีชอรวง เขาเป็นครั้งที่สาม

96 หมายเหตุเดียวกันข้อ 11.2.2

กระทัก

เขาเจ็บใจจนกระทักเลือดออกมา

28. ไกล่เกลี้ย

ตำรวจไกล่เกลี่ยคู่คดีให้กันดีกัน

เกลี้ย

เขาเกลี้ยดินให้เรียบ

29. หมักหมน

เขาหมักหมนทำงานอย่างหามรุ่งหามค่ำ

หมน

เขาหมนจองเขออูยนานแล้ว

32. ชยั้ชยาย

เขาชยั้ชยายบ้านให้กว้างขึ้น

ชยั้

เขาชยั้ที่เห็นนั่ง

45. คดุ๊กคดุี้

เขาคดุ๊กคดุี้กับคนยากจน

คดุ๊ก

เขาคดุ๊กขม

50. แคะไค้

เขาแคะไค้เรื่องเก่าขึ้นมาอีก

แคะ

อย่าไปแคะเลยไม่ออกหรอก

67. ขวงชิง
ทำไมคนเราชอบขวงชิงตำแหน่งกันจัง
ชิง
ถ้าคุณปกครองคนเช่นนี้ล่ะก็ ลูกน้องจะชิงดีกันใหญ่
78. คิมคำ 97
เขาคิมคำความงามสองข้างไหล่เขา
คิม
เขาคิมน้ำ
79. คุดัน 98
กักคี่ขั้วคุดันลูกน้องมากเกินไป
คุดัน
กักคี่ขั้วคุดันลูกน้องมากเกินไป
85. ตรากรตรา
เขาตรากรตราทำงานมากจนตนเองเจ็บ
ตรา
นายตรากรตราแตกปลุกถั่วอยู่ตั้งสองชั่วโมง
86. ตลบแดง
อย่าไว้ใจนักรู้นักรู้เพราะเขาตลบแดงแดง

97 หมายเหตุเลขเดียวกันข้อ 11.2.6

98 หมายเหตุเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.4, 11.2.3 และ 11.2.7

92. ตลบ
 เขาตลบผา
ต้นตัว
 ประชาชนต้นตัวเรื่องสินกำไทยมากในระยะนี้
ต้น
 เด็ก ๆ ต้นเธอเพราะเธอเป็นแหม่ม
108. ทะเลเยอทะยาน 99'^๑
 เขาทะเลเยอทะยานที่จะเข้ามหาวิทยาลัย
 ทะยาน
 เกรื่องบินกอย ๆ ทะยานขึ้นสู่ทองฟ้า
111. ทักทัก
 เขาทักทักว่าคินสอคงแงนี้เป็นของเธอ
ทัก
 ทานคนมคีทัก เธออยางคุนเคย
114. นอบนอม
 เขานอบนอมญาติผู้ใหญ่ของเขาจังนะ
นอม
 เขานอมตัวลงใหวบีคามารคา

---

⁹⁹ คู่มือเลขเดียวกันขอ 11.2.3

116. แนนอน ¹⁰⁰

ราคาของแนนอนแล้วอย่าไปต่อเลย

แน

ถ้าแนจริงก็มาสิ

130. ประเวประเวิง

อย่าประเวประเวิงอยู่เลยนะรีบตัดสินใจเข้าเถอะ

ประเวิง

เธอประเวิงเขาไว้นะเขาจะได้ไปไม่ทัน

133. ประทัดประทาร ¹⁰¹

เขาประทัดประทารกันในที่ประชุมด้วยคำพูด

ประทาร

คณะกรรมการให้ประทารนักโทษที่ขมขื่นหญิงสาว

135. ปลิ้นปล่อน

หัดปลิ้นเป็นกนปลิ้นปล่อนไม่ดีหรอก

ปลิ้น

ปลิ้นปลิ้นคอกออกมาก่อน

150. แพกเฒ่า

พระอาทิตย์แพกเฒ่าหน้าจันทน์

---

¹⁰⁰ ฎหมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.4

¹⁰¹ ฎหมายเลขเดียวกันขอ 11.2.6

เฒ่า

เฒ่าเฒ่ากล้วย

165. พอบ แพบ

อย่าทานสมถุกนี้เลย มันพอบแพบจิ้ง

แพบ

ถุกไปงแพบแล้ว

200. ลน ลาน

ท่าทางเจ้าเปี้ยกลนลานเวลาถูกพีรายฉันดู

ลาน

ศรีสมรดูเพชรพลอยเสี้ยลานตา

202. ลวน ลาม

เจ้าลวนลามเธอ

ลาม

ไฟลามมาถึงบ้านคุณน่านารีแล้ว

219. สะบัก สะบั้ง

เด็กคนนี้สะบักสะบั้งไปหนอยเลยไม่น่าเอ็นดู

สะบัก

เขาสะบักมือฉนั้นแล้ววิ่งหนีไป

235. เทอ เทิม

กึ่งกาเทอเทิมเพราะมันไคทองจากพระราชา

เทอ

กึ่งกาเทอทอง

237. เติมเหอ
ให้เหมือนหมายเลข 235

245. ฮีคฮัก
เขาฮีคฮักเมื่อถูกเอ็ค

ฮีค
ฮีคฮักนั้นหรือ

11.1.3.2 คำกริยาคุณศัพท์

คำซ้ำและคำหลักทำหน้าที่เป็นคำกริยาคุณศัพท์เหมือนกันแต่จะไม่ปรากฏในประโยคเดียวกัน คำซ้ำและคำหลักเท่าที่รวบรวมได้มี 3 คู่ ในรายการคำที่จัดเสนอไว้ข้างล่างนี้ จะมีประโยคตัวอย่างที่คำซ้ำและคำหลักปรากฏรูปคำซ้ำ 2 ประโยค ประโยคแรกมีคำซ้ำ ประโยคหลังมีคำหลัก

41. กรีกโครม
เขาชอบทำเสียงกรีกโครมอยู่เสมอ

โครม

พอเสียงคังโครมเงียบไป เสียงกรีกร้องอย่างโหยหวนก็คังขึ้น

51. โคร่งคร่าง
เขาไล่เสือโคร่งคร่างมาก

โคร่ง

คุณรู้จักเด็กโคร่งไหม

178. ยั้งยั้ง
คุณบ่าวสาวปรารถนามีชีวิตอยู่ยั้งยั้ง

ยั้ง

คุณตาฉันอายุยั้งนะ

11.1.3.3 คำกริยาวิเศษณ์

คำซ้ำและคำหลักซึ่งทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์ได้เหมือนกันแต่จะปรากฏคนละประโยค ประโยคแรกมีคำซ้ำ ประโยคหลังมีคำหลัก คำซ้ำและคำหลักเท่าที่รวบรวมได้มี 3 คู่

7. กระเซอะกระเซิง

เขาหนีกระเซอะกระเซิงออกไปจากบ้าน

กระเซิง

ลมพัดแรงจนผมนั้นกระเซิงเหมือนวังนกระจอก

57. จริงจัง

เขาพูดจริงจังจนฉันขยาด

จริง

แม่จำ เขาทำจริงจะ อย่าตีเขาเลย

155. พลับพลึง

ทหาร เคินพลับพลึง

พลับ

ไฟสว่างพลับ

11.2 คำซ้ำและคำหลักทำหน้าที่ต่างกัน

คำซ้ำพวกหนึ่งในภาษาไทยมีหน้าที่แตกต่างจากคำหลัก ความหมายของคำซ้ำก็แตกต่างไปด้วย แม้ว่า ส่วนใหญ่จะแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของความหมายที่มีต่อความหมาย

ของคำหลักอยู่บ้างก็ตาม คำซ้ำที่มีหน้าที่แตกต่างจากคำหลักนี้จัดรวมได้เป็น 7 พวกด้วยกัน ตามลักษณะของหน้าที่ที่ต่างกันเป็นคู่ ๆ ดังนี้ คือ

คำซ้ำเป็นคำนาม - คำหลักเป็นคำกริยา	จัดเป็นพวก	คำนาม - คำกริยา
คำซ้ำเป็นคำกริยา - คำหลักเป็นคำกริยาคุณศัพท์	จัดเป็นพวก	คำกริยา - คำกริยาคุณศัพท์
คำซ้ำเป็นคำกริยา - คำหลักเป็นคำวิเศษณ์	จัดเป็นพวก	คำกริยา - คำวิเศษณ์
คำซ้ำเป็นคำกริยาคุณศัพท์ - คำหลักเป็นคำกริยา	จัดเป็นพวก	คำกริยาคุณศัพท์ - คำกริยา
คำซ้ำเป็นคำวิเศษณ์ - คำหลักเป็นคำนาม	จัดเป็นพวก	คำวิเศษณ์ - คำนาม
คำซ้ำเป็นคำวิเศษณ์ - คำหลักเป็นคำกริยา	จัดเป็นพวก	คำวิเศษณ์ - คำกริยา
คำซ้ำเป็นคำวิเศษณ์ - คำหลักเป็นคำกริยาคุณศัพท์	จัดเป็นพวก	คำวิเศษณ์ - คำกริยาคุณศัพท์

11.2.1 คำนาม - คำกริยา

คำหลักเป็นคำกริยา แต่เมื่อประกอบคำสร้อยแล้วทำให้คำซ้ำทำหน้าที่เป็นคำนาม เท่าที่รวบรวมได้ในภาษาไทยมี 1 คู่ ดังต่อไปนี้ คือ

30. ขโมยขโจร¹⁰²

ตรอกนี้มีขโมยขโจรมาก

ขโมย

เขาชอบขโมยของ

¹⁰² ดูหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.1

11.2.2 คำกริยา - คำกริยาคุณศัพท์

คำซ้ำมีหน้าที่เป็นคำกริยา แต่สร้างขึ้นจากคำหลัก ซึ่งมีหน้าที่เป็นคำกริยาคุณศัพท์ ที่รวบรวมได้มี 2 คู่ ดังต่อไปนี้ คือ

9. กระต้างกระเตื้อง 103

นักโทษชายในเรือนจำกระต้างกระเตื้องกับผู้คุม

กระต้าง

เขามีท่าทางกระต้างต่อคนแปลกหน้า

79. ดูคั่น 104

กักตักดูคั่นลูกน้องมากเกินไป

ดู

หมาของฉันทูกว่าเจ้าโจหมาของเธอ

11.2.3 คำกริยา - คำกริยาวิเศษณ์

คำหลักเป็นคำกริยาวิเศษณ์ แต่เมื่อประกอบคำสร้อยแล้ว ทำให้ได้คำซ้ำทำหน้าที่คำกริยา เท่าที่รวบรวมได้ในภาษาไทยมี 4 คู่ ดังต่อไปนี้ คือ

2. กระเจิกกระเจิง 105

เขากระเจิกกระเจิงไปจากบ้านด้วยความแค้น

กระเจิง

ควายวิ่งกระเจิงไปในทุ่งนา

¹⁰³ ดูหมายเลขเดียวกันขอ 11.1.3.1

¹⁰⁴ ดูหมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.4, 11.1.3.1 และ 11.2.7

¹⁰⁵ ดูหมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.4

19. กรุ่มกริม
 หนาคาเขากรุ่มกริมอยู่เสมอ
 กริม
 เขายิ้มกริมเมื่อกมลศรีใส่เสื้อที่เขาให้

108. ทะเยอทะยาน 106
 เขาทะเยอทะยานที่จะเข้ามหาวิทยาลัย
 ทะยาน
 เขาเหาะทะยานไปในอากาศ

197. ระรื่นระรี่
 เด็กผู้หญิงไม่กักรระรื่นระรี่กับเด็กหนุ่ม ๆ
 ระรื่น
 เขายิ้มระรื่นเมื่อเดินพ้นจากห้องสอบ

11.2.4 คำกริยาคุณศัพท์ = คำกริยา

ถ้าซ้ำมีหน้าที่เป็นคำกริยาคุณศัพท์ แต่สร้างขึ้นจากคำหลักซึ่งมีหน้าที่เป็น
 คำกริยาที่รวบรวมได้มี 16 คู่ ดังต่อไปนี้ คือ

47. คึกคัก 107
 ที่นี้มีกนคึกคักมาก

คึก

พอเหลาถึงปาก ทาทางเขาคึกคึกจากเดิม

106 หมายเหตุเลขเดียวกันขอ 11.1.3.1

107 หมายเหตุเลขเดียวกันขอ 11.1.1.2

48. เครงครัด 108
 เขาเป็นคนเครงครัด
 เกรง
 พระทานเกรงพระวินัยมากนะ
63. ฉุนเฉียว 109
 เขามีนิสัยฉุนเฉียว
 ฉุน
 ผู้ใหญ่มักฉุนเด็กเวลาเด็กทำเสียงดัง
66. ชมคชมอย 110
 เลขาบุการสาวสวยคนนั้นทำตาชมคชมอยกับนายจ้าง
 ชมอย
 นารีชมอยตาให้อรุณอย่างกระชดกระชอย
119. บบบบาง 111
 เด็กคนนี้บบบบางไปนะ เมื่อกอนนั้นอ้วนกว่านี้
 บบาง
 รีบ ๆ เข้าไปข้างในเด็กคนบางแล้ว

108 คู่มือหมายเลขเดียวกันขอ 11.2.6

109 คู่มือหมายเลขเดียวกันขอ 11.2.22

110 คู่มือหมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.2 และ 11.2.6

111 คู่มือหมายเลขเดียวกันขอ 11.1.1.3

120. บางเบา
 ไซ้เหมือนกับหมายเลข 119
136. ปรวกเปี้ยก ¹¹²
 เชอปรวกเปี้ยกจ้ง
 เปี้ยก
 เสื่อเปี้ยกแล้ว
154. พลอมแพลม ¹¹³
 มีแสงพลอมแพลมอยู่ลับ ๆ
 แพลม
 คนสวนตัดหญ้าไม่เสมอยังแพลมอยู่เลย
167. ฟูพะ
 ฉั้นใส่เสื่อหนาวลายชั้น เลยดูอ้วนฟูพะ
 ฟู
 แผลคอบ ๆ ฟูขึ้นแล้วก็แตก
172. มัวชั่ว ¹¹⁴
 เขาใส่เสื่อมัวชั่วจ้ง
 มัว
 อากาศมัวจ้ง
183. ยุงยั้ง
 ไซ้เหมือนกับหมายเลข 184

---

¹¹² หมายถึงเลขเดียวกันข้อ 12.2.6

¹¹³ หมายถึงเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2

¹¹⁴ หมายถึงเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2

184. ยุง เหยิง 115
 คายยุง เหยิง

ยุง
 เขามึงงานยุง

217. สะกี้ สะกึ่ง 116

เขอทำทาสะกี้ สะกึ่ง เมื่อเห็นเขา

สะกึ่ง
 แมคาคคนนี้สะกึ่งจริง ๆ

224. หฺรฺบ หฺรฺ 117

ฉันเห็นแสงไฟหฺรฺบ หฺรฺ อยู่เบื้องหน้า

หฺรฺ
 แสงหฺรฺ ลงแล้วคอย ๆ คลานตามฉันมานะ

252. เห็ ยว เหน อะ 118

กัวจันเห็ ยว เหน อะ

เห็ ยว

ตั้งเมเห็ ยว กวากาละแมนะ

115. คู่มือเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2 และ 11.1.1.4

116. คู่มือเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2 และ 11.2.7

117. คู่มือเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2

118. คู่มือเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2

233. เหลวไหล¹¹⁹
 เด็กคนนี้เหลวไหล

เหลว

เทียนเหลวแล้ว

11.2.5 คำวิเศษณ์ - คำนาม

คำหลักเป็นคำนาม แต่เมื่อประกอบคำสร้อยแล้วทำให้ได้คำซ้ำทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์ เท่าที่รวบรวมได้ในภาษาไทยมี 1 คู่ ดังต่อไปนี้ คือ

16. กระบิดกระบวน

อย่าทำกระบิดกระบวนไปเลย เคี้ยวเสร็จออกไปก่อน

กระบวน

กระบวนยี่ดละก็ ไม่มีใครเกินน้องสาวฉัน

11.2.6 คำวิเศษณ์ - คำกริยา

คำซ้ำมีหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์ แต่สร้างขึ้นจากคำหลักซึ่งมีหน้าที่เป็นคำกริยาที่รวบรวมได้มี 35 คู่ ดังต่อไปนี้ คือ

12. กระตุกกระตัก

เขาทำกระตุกกระตักกับเขอ

กระตุก

เขากระตุกสร้อย

---

¹¹⁹ ดูหมายเหตุเดียวกันข้อ 11.2.6

25. กะโปกกะเผลก 120
 เขาวิ้งกะโปกกะเผลกแต่ก็ยังมีงนะ

กะเผลก

แม้เขาเขาจะเจ็บเขาก็ยังกะเผลกไปทำงาน

31. ชยักชยอน
 ออย่าทำชยักชยอน

ชยัก

ฉันชยักขมหม้อแกงไว้ให้เธอจะ

33. ชดุกชดัก
 หมูคินชดุกชดักอยู่ในกระสอบ

ชดุก

เขาชดุกอยู่ในห้องตั้งแต่เช้า

48. เกรงครัด 121
 เขาทำงานเกรงครัด

เกรง

พระท่านเกรงพระวินัยมากนะ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

120 คู่มือเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2

121 คู่มือเลขเดียวกันข้อ 11.2.4

54. เงอะงะ¹²²
 เขาทำเงอะงะเวลาถูกดู
 เงอะ
 อย่าเงอะงะอะไร รึบ ๆ ทำเขาเดียวไม่ทันเพล
56. เงื่องหยอย
 เขาเดินเงื่องหยอยเข้ามาในห้อง
 หงอย
 นึกกลัวเขาจะไม่สบาย เพราะท่าทางเขาหงอยไป
61. โจ่งแจ้ง
 เขาไม่มีความลับในเรื่องงานของเขา เพราะฉะนั้นเขาจึงทำโจ่งแจ้งได้
 แจ้ง
 ฟ่าแจ้งแล้ว
66. ชมคชมอย¹²³
 เลขาบุการสาวสวยคนนั้นทำชมคชมอยกับนายจ้าง
 ชมอย
 นารีชมอยตาให้อรุณอย่างจริงใจ

---

¹²² ดูหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2

¹²³ ดูหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2 และ 11.2.4 .

72. ซ้ำซาก 124
 กนพซ้ำซาก คยวยไม่สนกเลย
 ซ้ำ
 เขาว้าซันเมื่อปีกอน
78. คิมคำ 125
 เขาดูคิมคำกับภาพเขียน
 คิม
 เขาคิมน้ำ
87. ตะกรุมตะกราม 126
 เขากินตะกรุมตะกราม
 ตะกราม
 อยาตะกรามไปเลยขนมีอีกแะะ
98. ถนัดถนี่ 127
 ฉันเห็นถนัดถนี่
 ถนัด
 ฉันถนัดเียบภระหง

---

124 คู่มือหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.4

125 คู่มือหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.3.1

126 คู่มือหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2

127 คู่มือหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.4

129. ประเล้าประโลม
 ทองทุกประเล้าประโลมอยู่นานกว่าเธอจะตกลง
 ประโลม
 นำหอมหยกเคี้ยวอาจประโลมใจได้
133. ประทัดประหาร 128
 เขาพูดประทัดประหารกันในที่ประชุม
 ประหาร
 คณะปฏิวัติให้ประหารนักโทษที่ขมขื่นหญิงสาว
136. ปวกเปียก 129
 มั่นกลานมาหาเธออย่างปวกเปียก
 เปียก
 เสื้อเปียกแล้ว
145. ผาคโณน
 เวลาขึ้นมาเล่นน้องสาวฉันชอบทำผาคโณน
 โณน
 นางสีหมอกมาของลุงชมโณนไปข้างหน้าอย่างรวกเร็ว
151. พยักเพยิก
 เขาทำพยักเพยิก
 พยัก
 เขาพยักหน้าเรียกฉันให้ไปใกล้ ๆ

---

128 ^๑ดูหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.3.1

129 ^๑ดูหมายเลขเดียวกันข้อ 11.2.4

152. พรวดพราก ¹³⁰
 อยา[ั]ว[ั]ง[ั] พรวดพราก [ั]เขา[ั]ไป[ั]ใน[ั]ห[ั]อง[ั]นะ
 พรวด
 พรวด[ั]เด[ั]ียว[ั] เขา[ั]ว[ั]ง[ั]ถึง[ั]ประ[ั]ค[ั]ู[ั]บ้าน
170. มวนทวน ¹³¹
 พอ[ั]ก[ั]ก[ั]ม[ั]จ[ั]น[ั]ท[ั]น[ั]า[ั]ก็[ั]อ[ั]าย[ั]ม[ั]วน[ั]ท[ั]วน[ั]เลย
 มวน
 คุณ[ั]ค[ั]ว[ั]ร[ั]ม[ั]วน[ั]เส[ั]อ[ั]ให้[ั]เร[ั]ีย[ั]บ[ั]ร[ั]อย
174. มิกชีวิต
 เขา[ั]ป[ั]ด[ั]เร[ั]ื่อ[ั]ง[ั]ม[ั]ิ[ั]ก[ั]ช[ั]ี[ั]ว[ั]ง[ั]
 มิก
 เช[ั]อ[ั]เข[ั]ย[ั]ิ[ั]บ[ั]อ[ั]ก[ั]มา[ั]ห[ั]น[ั]อ[ั]ย[ั] เขา[ั]ม[ั]ง[ั]ม[ั]ิ[ั]ก[ั]เลย
185. ยุบยับ ¹³²
 ก[ั]น[ั]เด[ั]ิน[ั]ย[ั]ุ[ั]บ[ั]ย[ั]ั[ั]ที่[ั]ส[ั]ถ[ั]า[ั]น[ั]
 ยุบ
 ห[ั]น[ั]อ[ั]น[ั]ย[ั]ุ[ั]บ[ั]เลย[ั]ใน[ั]ไ[ั]

---

130 คู่มือฯ เลขเดียวกันข้อ 11.1.1.4

131 คู่มือฯ เลขเดียวกันข้อ 11.1.1.4

132 คู่มือฯ เลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2

193. โยเย
 เด็ก ๆ ร้องไห้โยเย
 โย
 เหวอโยโยนั้นนะหยิกแขนเขียวเลย
196. ระมัดระวัง 133
 เขาอยู่ยามอย่างระมัดระวัง
 ระวัง
 ระวังตัวให้ศิษณะขามถนน
198. ระแวกระวัง
 ใช้เหมือนกับหมายเลข 196
212. สงบเสงี่ยม 134
 เด็กคนนั้นสงบเสงี่ยมฟังพระเทศน์
 สงบ
 เขาสงบใจ
217. สะกิดสะคิง 135
 เชอทำสะกิดสะคิงเมื่อเห็นเขา
 สะคิง
 แม้คาคคนนี้สะคิงจริง ๆ เกี้ยวโค่นอันธพาลลวนลามทรอก

---

¹³³ คู่มือหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2

¹³⁴ คู่มือหมายเลขเดียวกันข้อ 11.2.7

¹³⁵ คู่มือหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2 และ 11.2.5

222. หงับหงับ
 เขานั่งหงับหงับมาตลอดทาง
 หงับ
 เขาฝันขับรถทั้ง ๆ ที่ออกนอนตลอดคืนบางครั้งศรีษะเขาหงุดงไป
226. หละหลวม
 เขาทำงานหละหลวม
 หลวม
 รongเท้าฉันทหลวมแล้ว
229. หักโหม ¹³⁶
 เขาทำงานอย่างหักโหม
 โหม
 เขาโหมทำงานอย่างหามรุ่งหามค่ำ
231. เหน็ดเหนื่อย ¹³⁷
 เขาทำงานอย่างเหน็ดเหนื่อย
 เหนื่อย
 เขาเหนื่อยจริง

---

¹³⁶ หมายเหตุเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2

¹³⁷ หมายเหตุเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.2

233. เหลวไหล 138

เขาทำเหลวไหล

เหลว

เทียบเหลวแล้ว

240. อระอราม

เขาแต่งตัวเสียอระอราม

อราม

พระพุทธรูปองค์อรามไปตั้งองค์

241. อึกเอียน

เขาทำอึกเอียนเมื่อไค้กลืนเหม็น

เอียน

เขาเอียนกลืนคาวปลา

246. โสกฮาก

เขาพูดโสกฮากกับคนรับใช้ของเขา

โสก

นางนวลโสก: ซ้ำไ้สาวนงปุ้ยฝ่ายแมวของเ้าอนบ้าน

11.2.7 คำวิเศษณ์ - คำกริยาคุณศัพท์

คำหลักเป็นคำกริยาคุณศัพท์ แต่เมื่อประกอบคำสร้อยแล้วทำให้ได้คำซ้ำ
ทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์ เท่าที่รวบรวมได้ในภาษาไทยมี 8 คู่ ดังต่อไปนี้ คือ

24. กะเตาะกะแตะ
เด็กคนนี้ยังเดินกะเตาะกะแตะ
- กะเตาะ
เขาว่าพวกเรายังเป็นเด็กกะเตาะ
40. คร่ำครือ ¹³⁹
เราทำคร่ำครือเพื่อว่าจะได้ไม่มีใครสนใจ
คร่ำ
มีคเฒ่าคร่ำครือเลมั้น
79. คุดัน ¹⁴⁰
เขาทำคุดันไปอย่างนั้นเอง
คุด
หมาของคุดันเจ้าใจหมาของเธอ
182. ยี่ดยาด
เขาเดินยี่ดยาด
ยี่ด
เด็กคนยี่ดนะ

---

¹³⁹ หมายเหตุเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.3

¹⁴⁰ หมายเหตุเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.4, 11.1.3.1 และ 11.2.2

192. โย่งเย่ง
 เขาเกินโย่งเย่งจนคนมอง
 โย่ง
 เด็กคนนี้สูงโย่งเกินเด็กไทย
203. ละลิบละลิว 141
 เขาไปละลิบละลิวแล้ว ไม่คอยพวกเราหรอก
 ละลิบ
 เขาสูงละลิวอย่างนี้ เราต้องปีนขึ้นไปให้ถึงเสียหรือ
212. สงบสงี่ยม 142
 เด็กคนนี้สงสงบสงี่ยมทั้งพระเทก่น
 สงบ
 ส่วนคุณยายของฉันทันสงบจริง ๆ
242. อีคอาด
 เด็กเกินอีคอาด
 อีค
 เด็กคนนี้อีคนะทำงานไม่ทันใจ

---

141 คู่มือหมายเลขเดียวกันข้อ 11.1.1.3

142 คู่มือหมายเลขเดียวกันข้อ 11.2.6